

QORTI TAL-APPELL

IMHALLFIN

**S.T.O. PRIM IMHALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMHALLEF JOSEPH R. MICALLEF
ONOR. IMHALLEF TONIO MALLIA**

Seduta ta' nhar il-Hamis, 25 ta' Frar, 2021.

Numru 7

Rikors numru 1122/2017/1 MH

Edgar Fava

v.

**Gerald Rapinett, Lilian Mifsud u I-Avukat Dr Victor Bugeja u I-PL
Peter Paul Sammut mahtura b'digriet tal-15 ta' Marzu, 2018 bhala
kuraturi deputati sabiex jirraprezentaw lill-assenti Marthexe
Farrugia, ilkoll ahwa Rapinett**

II-Qorti:

Rat ir-rikors mahluf li ressaq l-attur fl-14 ta' Dicembru, 2017 u li jaqra hekk:

- “1. Illi permezz tal-kuntratt 31 t’Awissu 2010 fl-att tan-Nutar Dottor Patricia Hall huwa gie kanonizzat kreditur ta’ Giovanna Rapinett li kkostitwixxiet ruhha vera, certa u likwida debitrici versu u a favur tieghu fis-somma ta’ tlieta u ghoxrin elf seba’ mijha u tmienja u sebghin Ewro u sebghin centezmu (€23,778.70) u bl-imghax

legali ta' tmienja fil-mija (8%) li beda jiddekorri fi zmien sena mid-data ta' l-istess kuntratt hawn anness u markat Dok EF1.

- "2. Illi Giovanna Rapinett mietet fl-20 t'Awissu, 2015 (certifikat tal-mewt anness Dok. EF2), u sa dakinhar kienet hallset biss l-ammont ta' disa' mitt Ewro (€900).
- "3. Illi Giovanna Rapinett halliet bhala eredi lill-erbat itfal tagħha u cioe` Lilian, Marthexe, Gerald u Mario, ahwa Rapinett. Mario miet mingħajr ma halla ulied u għalhekk hemm l-akkrexximent bejn it-tlett eredi l-ohra skond is-Seba' Artikolu ta' l-anness testament Dok. EF3. Qegħdin jigu annessi ir-ricerki testamentarji Dok. EF4 u EF5.
- "4. Illi ghaddew aktar minn hames snin mill-kuntratt fuq indikat.
- "5. Illi ai fini tal-artiklu 258 (c) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta) jinhtieg li l-istess kuntratt jigi rez ezegwibbli mill-gdid.
- "6. Illi għaldaqstant ir-rikorrent qed jadixxi din l-Onorabbi Qorti sabiex l-intimati jkollhom l-opportunita` iħidu ghaliex din l-Onorabbi Qorti m'għandhiex:
 - "i) Tordna l-esekuzzjoni mill-gdid tal-imsemmi kuntratt kontra l-intimati in solidum bejniethom bhala eredi ta' Giovanna Rapinett għall-ammont ta' tnejn u ghoxrin elf, tmienija u tmienja u sebghin Ewro u sebghin centezmu (€22,878.70), bl-imghaxijiet skond l-istess kuntratt sad-data tal-effettiv pagament;

"Bl-ispejjez kontra l-intimati inkluzi dawk tal-ittra ufficcjali tat-12 ta' Dicembru 2016."

Rat ir-risposta mahluka li ressget Lilian Mifsud f'isimha personali u għann-nom ta' Marthexe Farrugia li in forza tagħha ecceppt:

- "1. Illi l-esponenti ma jafu xejn dwar is-somma mertu tal-kuntratt tat-31 ta' Awissu 2010 fl-atti tan-Nutar Dottor Patricia Hall;
- "2. Illi in partikolari l-esponenti ma jafux jekk ommhom Giovanna Rapinett kienitx għamlet xi pagamenti ohra qabel mewtha u ma għandhomx mezz biex jivverifikaw jekk hija kienitx hallset biss is-somma ta' €900 kif jghid l-attur fit-tieni paragrafu tar-rikors guramentat;

- "3. Illi huwa minnu li l-mejta Giovanna Rapinett innominat lill-esponenti bhala werrieta tagħha flimkien ma' Gerald u Mario Rapinett, izda l-esponenti ma riedux jikkommiettu għal dan il-wirt u fil-fatt l-esponenti intavolaw nota fir-Registru tal-Qorti Civili (Gurisdizzjoni Volontarja) li permezz tagħha huma ddikjaraw li mhux bi hsiebhom jieħdu l-kwalita` ta' werrieta ta' Giovanna Rapinett jekk mhux bil-beneficċju tal-inventarju u li sa llum għadu mhux magħruf kemm huma d-djun tal-istess decuius u jekk l-assi tad-decuius humiex akbar mid-djun tagħha – ara Dokument 'A';
- "4. Illi l-attur ma jistax jitlob l-esekuzzjoni ta' Kuntratt kontra persuni li għadhom ma hadux il-kwalita` ta' werrieta ghaliex dawn ma humiex debituri tal-attur u ma humiex legittimi kuntraditturi;
- "5. Illi inoltre huwa ferm stramb kif l-attur ma ha l-ebda azzjoni kontra Giovanna Rapinett meta kienet għadha hajja u halla hames snin jghaddu minn fuq l-imsemmi kuntratt tal-31 ta' Awissu 2010 biex imbagħad ipprova jesegwih wara mewħtha meta huwa impossibbli għal uliedha li jivverifikaw x'pagamenti setgħu saru minn ommhom matul hajjithom;

"Għaldaqstant, in vista tas-suespost, l-eccipjenti għandhom is-segwenti eccezzjonijiet xi jressqu kontra t-talbiet attrici:

- "1. Illi l-eccipjenti m'humiex legittimi kuntraditturi f'din il-kawza stante illi sa llum huma ma hadux il-kwalita` ta' werrieta ta' ommhom Giovanna Rapinett u għalhekk għandhom jigu lliberati mill-observanza tal-gudizzju;
- "2. Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost jehtieg li l-attur jagħmel prova shiha u adegwata ta' x'inhu l-bilanc (jekk baqa') li għadu jrid jithallas fuq l-att tal-31 ta' Awissu 2010 fl-atti tan-Nutar Patricia Hall;
- "3. Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost l-esponenti m'humiex debituri tal-attur;
- "4. Illi fi kwalsiasi kaz l-attur irid jiprova li jistħoq lu li din il-Qorti takkordlu l-fakolta` li l-kuntratt tal-31 ta' Awissu 2010 jigi rez esegwibbliki mill-għid;
- "5. Illi dawn l-eccezzjonijiet qed jingħataw kull wahda indipendenti mill-ohra u kull wahda mingħajr pregudizzju ghall-ohra;
- "6. Salv eccezzjonijiet ulterjuri fil-fatt u fid-dritt, u salv il-fakolta` li jipprezentaw eccezzjonijiet ulterjuri f'kaz li l-esponenti tirrizultalhom xi informazzjoni ulterjuri.

"Bl-ispejjeż u b'rizza ta' kwalsiasi azzjoni spettanti lill-esponenti naxxenti mill-kuntratt mertu ta' din il-kawza."

Rat ir-risposta tal-kuraturi deputati li in forza tagħha eccepew:

- “1. Illi l-esponenti m’humix edotti mill-fatti u għalhekk qed jirriservaw id-dritt li jippresentaw risposta tagħhom motivata f’stadju ulterjuri jekk jkun l-kaz.
- “2. Illi r-rikorrenti għandhom jipprovdu indirizz fejn jistaw jikkomunikaw mal-assenti Marthexe Farrugia.

“Salv eccezzjonijiet ulterjuri.”

Rat ir-risposta mahluka ta’ Gerald Rapinett li in forza tagħha eccepixxa:

- “1. Illi hu jammetti t-talbiet dedotti izda fl-ammont ta’ €21,278.70 stante li fl-17 ta’ Novembru 2015 sar pagament akkont ta dan id-debitu fl-ammont ta’ €1,600.00.
- “2. Li in vista tal-ammissjoni hu ma għandux jbatis spejjes inutli tal-proceduri odjerni.
- “3. Salv eccezzjonijiet ulterjuri permessibbli mill-ligi.”

Rat is-sentenza mogħtija mill-Prim Awla tal-Qorti Civili mogħtija fil-11 ta’ Dicembru, 2019, li in forza tagħha dik il-Qorti ddecidiet li:

“Tilqa’ t-talbiet u dan biss fid-dawl ta’ dak suriferit, għalhekk bir-riduzzjoni ta’ l-ammont, bl-imghaxijiet sal-pagament effettiv.

“L-ispejjez bejn il-partijiet jibqghu bla taxxa.”

Dik il-Qorti tat is-sentenza tagħha wara li għamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet:

“Rat li filfatt Gerald Rapinett ammetta t-talba dedotta fl-ammont ta’ wieħed u ghoxrin elf mitejn u tmienja u sebghin ewro (€21,278) stante li kien sar pagament ta’ elf u sitt mitt ewro (€1,600).

“Rat ukoll ir-risposta guramentata ta’ Lilian Mifsud pro et noe li filfatt tul il-mori tal-proceduri baqghet qatt ma ressjet prova ta’ l-accettazzjoni o meno tal-wirt ta’ ommhom. Filfatt ma avvanzat ebda hjiel ta’ provi fil-mori.

“Rat ukoll ir-risposta tad-deputati kuraturi rappresentanti l-assenti Marthexe Farrugia.

“Zied ukoll li ma kellux ibati spejjez in vista ta’ l-ammissjoni tieghu.

“Rat ukoll li fis-seduta tad-9 ta’ Ottubru 2019 (folio 85) giet prezentata nota ta’ riduzzjoni tas-sorte.

“Dan gie kkonfermat bil-gurament mill-attur.

“Jirrizulta mill-istess verbal illi fil-fatt il-partijiet qablu li l-ispejjez jibqghu bla taxxa.”

Rat ir-rikors tal-appell ta’ Lilian Mifsud f’isimha *proprio* u ghan-nom ta’ Marthесe Farrugia li in forza tagħha, għar-ragunijiet minnha premessi, talbet:

“li dina l-Onorabbi Qorti joghgħobha thassar u tirrevoka l-precitata sentenza tal-11 ta’ Dicembru 2019 fil-kawza fl-ismijiet premessi u minflok

- “(i) jew tibghat l-atti lura lill-Ewwel Qorti sabiex il-kawza terga’ tigi deciza inklez billi jigu decizi l-eccezzjonijiet tal-esponenti;
 - “(ii) jew inkella tilqa’ l-eccezzjonijiet tal-esponenti u konsegwentement tichad it-talbiet tal-attur;
- “bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-appellati jew min minnhom.”

Rat ir-risposta ta’ Edgar Fava li in forza tagħha, għar-ragunijiet minnu premessi, jissottometti:

“illi s-sentenza appellata tal-11 ta’ Dicembru, 2019 għandha tigi konfermata u l-appell ta’ Lilian Mifsud f’isimha proprio u għan-nom ta’ Marthесe Farrugia għandu jigi michud, fi kwalunke kaz dejjem fil-konfront ta’ Gerald Rapinett illi ammetta t-talbiet tar-riorrent appellat, bl-ispejjez ta’ l-Ewwel Istanza jibqghu bla taxxa kif miftiehem bejn il-partijiet u kif deciz mill-Ewwel Onorabbi Qorti, u bl-ispejjez ta’ l-Appell a kariku ta’ l-istess appellanti Lilian Mifsud pro et oe”.

Semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Ikkunsidrat;

Illi din hi kawza ghall-esekuzzjoni ta' kuntratt pubbliku ippubblikat min-Nutar Dottor Patricia Hall fil-31 ta' Awwissu, 2010, li fih Giovanna Rapinett ikkostitwiet ruhha veru, cert u likwida debitrici versu l-attur fis-somma ta' €23,778.70. Din Giovanna Rapinett mietet fl-20 ta' Awwissu 2015, u l-konvenuti huma l-eredi testamentarji tagħha.

Il-konvenut Gerald Rapinett ammenta t-talba għas-somma ta' €21,278.70, stante pagament fil-mori. Lilian Mifsud min-naha l-ohra, qalet li ma taf xejn dwar il-kuntratt in meritu, u li, f'kull kaz, għadha ma d-decidietx taccettax il-wirt ta' ommha peress illi ma tafx kemm huma dd-djun tal-mejta ommha.

L-ewwel Qorti, wara li kkonstatat li d-dejn, kif ridott, għadu dovut, laqghet it-talba attrici.

L-imsemmija Lilian Mifsud *pro et noe* appellat mis-sentenza u baqghet tinsisti illi l-kawza ma messhiex saret kontra tagħhom ghax huma ma kinux assumew il-kwalita` ta' werrieta.

Trattat l-appell, din il-Qorti tibda biex tesserra li l-indagini li hi trid tagħmel f'kazijiet ta' din ix-xorta huwa wieħed limitat. Kif qalet il-Prim Awla tal-

Qorti Civili fil-kawza “Bank of Valletta plc v. Refco Co. Ltd et” deciza fit-12 ta’ April, 2012:

“Irrispettivamente x’inhu l-ammont li għadu dovut mill-intimati, f’dan it-tip ta’ procediment m’huwiex il-kompli tal-qorti li tqoqghod tagħmel konteggi u tikkundanna lill-intimati jħallsu xi ammont. L-ezercizzju li jrid isir hu pjuttost wieħed ta’ verifika li għad hemm hlas dovut, cjoe’ li l-obbligazzjoni tal-hlas għadha tezisti u li għalhekk ikun għadu jezisti t-titlu ezekkutiv favur il-kreditur. Ovvjament l-ezekuzzjoni għandha ssir biss fuq il-bilanc li għadu dovut mill-intimati.”

Il-problema f’din il-kawza toħrog mill-mewt tad-debitrici u l-fatt li tnejn minn uliedha għadhom ma iddecidewx jaccettawx il-wirt tagħha. Din il-Qorti ma tarax li din hi problema.

L-Artikolu 831 tal-Kodici Civili jghid illi s-successjoni tinfetah kif tigri l-mewt. Il-pussess ta’ hwejjeg il-mejjet, jghid l-Artikolu 836 tal-istess Kodici, jghaddi, bis-sahha tal-ligi, b’mod ta’ kontinwazzjoni, fil-werriet, bl-obbligu li jħallas il-pizijiet kollha tal-wirt. Ovvjament, kif jghid l-Artikolu 846 tal-istess Kodici, hadd ma hu obbligat li jaccetta wirt li jmiss lilu, pero`, sa ma jkun hemm rinunzja, il-werrieta skont il-ligi jitqiesu li jirrappresentaw il-mejjet.

L-esekuzzjoni ta’ titolu esekuttiv jista’ jintalab, fi kliem iehor, kontra l-eredi nominati b’dan, pero`, li dak li ma jaccettax il-wirt ma jkunx jista’ jigi imgieghel ihallas lanqas seħmu. Għall-fini ta’ l-esegwibilita` ta’ kuntratt pubbliku, il-kreditur irid jiprocedi kontra l-werrieta li bis-sahha tal-ligi jkompli l-personalita` għidha tal-mejjet, il-hlas, imbagħad, ikun irid isir

minn min ma jkunx irid jirrinunzja ghall-wirt. L-Artikolu 259(3) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili jghid car u tond li z-zmien li fih wiehed jista' jiddikjara jekk iridx jaccetta l-wirt "**ma jissospendix l-esekuzzjoni**" bir-rizultat li l-process ghall-esekuzzjoni ta' titolu ezekuttiv jibqa' għaddej kontra l-werrieta bil-ligi.

Dan mhux kaz fejn għandhom jinhattru kuraturi, ghax l-Artikolu 259(2) tal-ahhar imsemmi Kodici, jikkontempla dan il-kaz meta l-werrieta ma jkunux magħrufa. Jekk huma magħrufa, izda għadhom jiddeliberaw jaccettawx jew le l-wirt, il-process tal-esekuzzjoni irid jitkompla.

Għaldaqstant, għar-ragunijiet premessi, tiddisponi mill-appell ta' Lilian Mifsud f'isimha *proprio* u għan-nom ta' Marthexe Farrugia billi tichad l-istess u tikkonferma s-sentenza tal-ewwel Qorti.

L-ispejjeż in prim istanza jibqghu bla taxxa bejn il-partijiet, kif iddecidiet l-ewwel Qorti, izda dawk ta' din it-tieni istanza jithallsu kollha mill-appellantil Lilian Mifsud pro et nomine *occorrendo in solidum*.

Mark Chetcuti
Prim Imhallef

Joseph R. Micallef
Imhallef

Tonio Mallia
Imhallef

Deputat Registratur
gr